

İlgili Kanun / Madde
6356 S. STK/18

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2024/12959

Karar No. 2024/15852

Tarihi: 05.12.2024

**●SENDİKA AİDATINA FAİZ İŞLEMESİ İÇİN
SENDİKANIN AİDAT LİSTESİNİ VE TUTARINI
İŞVERENE BİLDİREREK AİDAT ÖDEMESİNİ
TALEP ETMESİNİN GEREKTİĞİ**

ÖZETİ: Yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiği üzere, işverenin aidat kesintisi yapma ve ödeme borcundan söz edilebilmesi için, yetki belgesine konu işyeri veya işletmede çalışan üyesi işçilerin listesini ve bu listeye göre aidatın kesilmesini ve sendikaya ödenmesini istemesi gerekir. Bu anlamda olmak üzere, sendika tarafından işverene bildirim tebliği şart olduğu gibi aidat kesinti yükümlülüğünün de bildirim ile başlayacağı gözetilmelidir.

Somut uyuşmazlıkta, davacı Sendika tarafından aidat kesintisine dair talepte bulunulan yazının tarihi 24.02.2022 olup bu tarihten önce aidat kesintisine ilişkin talepte bulunulduğu kanıtlanmamıştır. Bu itibarla, dava konusu dönem dikkate alındığında, somut olay bakımından işverenin aidat kesinti yükümlülüğünden söz edilemeyeceğinden, Mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davalı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili ile davalı arasında 01.06.2020-31.05.2023 dönemini kapsayan toplu iş sözleşmesi yapıldığını, davalı işverenin 2021 Ocak ayından 2022 Şubat ayına kadar 14 aylık sendika aidat borcunu ödemediğini belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle sendika aidat alacaklarının tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; Mahkemenin yetkisiz olduğunu, müvekkilinin aidat borcu bulunmadığını, toplu iş sözleşmesinin uygulama alanı bulmadığını, davanın BOTAŞ AŞ'ye ihbar edilmesi gerektiğini, kaç işçiden ne miktarda aidat talep edildiğinin belli olmadığını belirterek ve dilekçesinde yazılı diğer sebeplerle davanın reddini istemiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davanın kabulüne karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davalı vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulması üzerine, Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; başvurunun esaslanarak reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Sebepleri

Davalı vekili; cevap dilekçesinde belirttiği ve istinaf dilekçesinde tekrarladığı sebeplerle Bölge Adliye Mahkemesi kararının ortadan kaldırılması istemi ile temyiz yoluna başvurmuştur.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

Uyuşmazlık, sendika aidat alacaklarının tahsili istemine ilişkindir.

6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu'nun 18/2 hükmüne göre "*Üyelik ve dayanışma aidatları, yetkili işçi sendikasının işverene yazılı başvurusu üzerine, işçinin ücretinden kesilmek suretiyle ilgili sendikaya ödenir.*" Aynı maddenin üçüncü fıkrasına göre de "*Yukarıdaki hükümlere göre ödenmesi gereken aidatı kesmeyen veya kesmesine rağmen bir ay içinde ilgili işçi sendikasına ödemeyen işveren, bildirim şartı aranmaksızın aidat miktarını bankalarca İşletme kredilerine uygulanan en yüksek faizle birlikte ödemekle yükümlüdür.*"

Resmî Gazete'nin 09.07.2013 tarihli ve 28702 sayılı nüshası ile yürürlüğe giren Sendika Üyeliğinin Kazanılması ve Sona Ermesi ile Üyelik Aidatının Tahsili Hakkında Yönetmelik'in 9/2 hükmünde de "*İşyerinde uygulanan toplu iş sözleşmesinin tarafı olan işçi sendikası veya toplu iş sözleşmesi yapılmamışsa ya da sona ermişse yetki belgesi alan işçi sendikası, aidatların işçilerin ücretlerinden kesilmesi için işverene yazılı talepte bulunur*" düzenlemesi yer almaktadır.

Hukukumuzda, sendika aidat alacaklarının tahsili yöntemi bakımından kaynakta kesinti olarak ifade edilebilecek “check off” sistemi benimsenmiştir. Buna göre, üyelik ve dayanışma aidatları işveren tarafından işçi ücretlerinden kesilerek belirli bir süre içinde sendikaya devredilmektedir (Ünal Narmanlıoğlu, İş Hukuku II Toplu İş İlişkileri, İstanbul, 2016, s.220).

Belirtilen kanuni düzenlemeye göre de sendikanın yetki belgesine konu işyeri veya işletmede çalışan üyesi işçilerin listesini, sendika tüzüğüne göre üyelerin sendikaya ödemeyi kabul ettikleri üyelik aidatını işverene bildirmesi ve bu listeye göre üyelik aidatının kesilerek sendikaya ödenmesini istemesi gerekir. Sendika bu belge ve bilgileri işverene göndermediği takdirde işverenin aidat kesme yükümlülüğü doğmayacaktır (Fevzi Şahlanan, Toplu İş Hukuku, İstanbul, 2020, s.194; Ercan Akyiğit, Toplu İş Hukuku, Ankara 2020, s.240; Narmanlıoğlu, s.221).

Bu genel açıklamalar ışığında temyiz itirazlarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

Yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiği üzere, işverenin aidat kesintisi yapma ve ödeme borcundan söz edilebilmesi için, yetki belgesine konu işyeri veya işletmede çalışan üyesi işçilerin listesini ve bu listeye göre aidatın kesilmesini ve sendikaya ödenmesini istemesi gerekir. Bu anlamda olmak üzere, sendika tarafından işverene bildirim tebliği şart olduğu gibi aidat kesinti yükümlülüğünün de bildirim ile başlayacağı gözetilmelidir.

Somut uyuşmazlıkta, davacı Sendika tarafından aidat kesintisine dair talepte bulunulan yazının tarihi 24.02.2022 olup bu tarihten önce aidat kesintisine ilişkin talepte bulunulduğu kanıtlanmamıştır. Bu itibarla, dava konusu dönem dikkate alındığında, somut olay bakımından işverenin aidat kesinti yükümlülüğünden söz edilemeyeceğinden, Mahkemece davanın reddine karar verilmesi gerekirken anılan hususlar gözetilmeksizin eksik inceleme ile yazılı şekilde hüküm tesisi hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

1. Temyiz olunan İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin

Bölge Adliye Mahkemesi kararının **ORTADAN KALDIRILMASINA,**

2. İlk Derece Mahkemesi kararının **BOZULMASINA,**

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine,

05.12.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.